

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

In memoriam Manfred Bock

Vermeer, G.

Publication date
2017

Published in
Binnenstad

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Vermeer, G. (2017). In memoriam Manfred Bock. *Binnenstad*, 51(280), 28.

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <https://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

In memoriam Manfred Bock

Zondag 19 februari 2017 overleed de architectuurhistoricus prof. dr. Manfred Bock (1943). In 1972 kwam hij uit Berlijn naar Amsterdam om zich te verdiepen in het werk van H.P. Berlage, dat hem zeer aantrok. Vanaf die tijd was hij vaak te vinden op het Nederlands Documentatiecentrum voor de Bouwkunst, dat destijds was ondergebracht in het vroegere administratiekantoor van de Hollandsche IJzeren Spoorweg Maatschappij aan de Droogbak. Vanaf 1980 werkte hij aan het Kunsthistorisch Instituut van de Universiteit van Amsterdam. Daar was hij van 1986 tot 2006 hoogleraar architectuurgeschiedenis. Zijn belangrijkste onderzoeksthema's betroffen het werk van H.P. Berlage en zijn bijdrage aan het modernisme, en het stedenbouwkundige en architectonische werk van Cornelis van Eesteren en het AUP. Manfred was een man van hoogst intellectuele, kritische beschouwingen. In de handelsuitgave van zijn proefschrift, *Anfänge einer neuen Architektur, Berlages Beitrag zur architektonischen Kultur der Niederlande im ausgehenden 19. Jahrhundert* bepaalde zijn voorliefde voor intellectualisme in hoge mate de toon. Voor hem was het desalniettemin altijd een vreugde om na eindeloos peinzen te ontdekken dat de kern van een ingewikkelde zaak soms een eenvoudig inzicht kon zijn. Die

houding bepaalde vooral zijn latere werken. Manfred was zeker geen actievoerder, maar voor het behoud van een bijzonder gebouw was hij altijd bereid een lans te breken. Zo zat hij met dat doel in de Raad van de Monumentenzorg en schreef hij in 1997 een waardestelling voor het behoud van de Amsterdamse Comeniuschool aan de Marnixstraat, die veel collega's nog steeds als inspirerend voorbeeld dient. Manfred verbleef het liefst op zijn studeerkamer in de P.C. Hoofdstraat, maar evengoed liep hij jarenlang rond met de vraag wat de praktijk eigenlijk van de architectuurgeschiedenis wilde weten. Ten diepste hoopte hij dat al het academische gepeins ook iets in de wereld buiten de universiteit kon bewerkstelligen. Van een symposium dat hij hierover in gedachte had, kwam het nooit, maar intussen liet hij er bij zijn medewerkers en zijn studenten geen twijfel over bestaan dat deze vraag dringend gesteld diende te worden. Misschien dat mede hierdoor toch zoveel van zijn studenten een relevant beroep hebben gevonden. Manfred was geen gemakkelijk te benaderen man. Hij stelde vaak hoge eisen aan zichzelf en aan anderen, maar velen zullen toch moeten beamen veel van hem geleerd te hebben.

G.V.